

KOMPONISTER PÅ SPYD

Ludwig van Beethoven

Se videoen
før I laver
opgaverne!

VARIGHED: 1-3 LEKTIONER

BESKRIVELSE:

Komponister på Spyd – kort portræt af en komponist
Herefter quiz og opgaver – lyt, sammenlign og skriveopgaver til musikken.

LEKTION 1

1. BEETHOVEN-QUIZ

challenge til hukommelse og ører!

Beethoven levede i en historisk spændende tid. Hans liv var fuld af udfordringer. Han havde et stort musiksk talent og øvede sig på klaveret mange timer om dagen - samtidig med at han skulle hjælpe med at forsørge sin familie fra han var 16 år.

Beethovens musik fik en stor betydning for vores musik i dag, fordi han var den første komponist, der skrev ud fra sine egne følelser.

Nu er det din tur til at blive lidt klogere på hans musik.

Du kan lave opgaverne i klassen, derhjemme, alene eller sammen med sidemakkeren. Hvor mange rigtige kan du få?

God fornøjelse!

Beethoven-Quiz:

1. Beethoven blev født i en by i Tyskland i 1770. Hvilken by?

- Dresden
- Hamborg
- Bonn
- Berlin

2. Som 16-årig bliver Beethoven sendt til Wien, for at studere hos en berømt komponist. Hvem var det?

- Bach
- Mozart
- Haydn
- Nielsen

**Danmarks
Underholdningsorkester**

Komponister På Spyd – Beethoven

LEKTION 1 FORTSAT

3. Hvad tror du egentlig ordet 'Sym-foni', der stammer fra græsk, betyder? Her må du gætte!

- sammen-stemme
- syng-sammen
- lytte-rør
- fællessang

4. Hvor mange symfonier skrev Beethoven?

- 9
- 33
- 5
- 74

5. Beethoven skrev sin symfoni nr. 9, *An die Freude*, som en stor hyldest til noget helt særligt. Til hvad?

- til glæden
- til fantasien
- til lykken
- til kærligheden

7. Lytte-opgave!

Den 7. symfoni spilles første gang for et publikum til en særlig støttekoncert. Hvem tror du, koncerten var til støtte for?

Lyt først til musikken: <https://www.youtube.com/watch?v=lv9XoyDglfE> og svar derefter:

- et tysk plejehjem
- sårede østrigske soldater
- et tysk børnehjem
- et belgisk bageri

6. Lytte-opgave!

Nu skal du bruge dine ører. Den danske sanger Lukas Graham blev også inspireret af Beethovens musik og skrev sangen 'Better Than Yourself' ud fra et bestemt stykke Beethoven-musik. Kan du høre, hvilket stykke, Lukas Graham har lånt fra?

Lyt først til 1 minut af Lukas Graham:

<https://www.youtube.com/watch?v=08k6QZkzNo>

Hvilken Beethoven-musik har Lukas Graham brugt- lyt til ca. 1 minut af hvert stykke:

- Strygekvartet i c-mol, opus 135, 1. sats
<https://www.youtube.com/watch?v=NdDNeMlvhlo>
- Måneskinssonate for klaver
<https://www.youtube.com/watch?v=AtcPhQB7rh0>
- Strygekvartet opus 135, arrangeret for strygeorkester
<https://www.youtube.com/watch?v=1hxplQ3XhXA>

2. FORDYBELSESOPGAVER

2.1 LYT og diskutér 'Für Elise'. Hvorfor blev det et af Beethovens største hits?

Für Elise er nok Beethovens mest berømte klaver-stykke. Lyt til originalen:

https://www.youtube.com/watch?v=s71l_EWJk7l

Hør hvordan tre forskellige artister bruger 'Für Elise'-melodien i deres musik

a. Nas - 'I can':

<https://www.youtube.com/watch?v=RvVfgvHucRY>

b. Conor Smith 'Für Elise Hip Hop Beat':

<https://www.youtube.com/watch?v=pvHFwgNeuD8>

c. Basthoven (feat. Shawn wasabi):

<https://www.youtube.com/watch?v=EWYAQHMIa4Y&t=176s>

Danmarks
Underholdningsorkester

Komponister På Spyd – Beethoven

LEKTION 1 FORTSAT

SPØRGSMÅL:

- Hvilken af de tre versioner kan du bedst lide, a, b eller c?
- Hvorfor tror du, *Für Elise* er blevet så berømt? Er der noget særligt ved melodien? Er den nem at spille? Er den nem at huske og hvorfor?
- Dur er den glade akkord eller skala og mol er den mere sørgelige. Kan du høre, om *Für Elise* går i dur eller mol?
- Hvis *Für Elise* var en følelse, hvilken ville du så vælge?
- Hvis *Für Elise* var et maleri, hvad ville billedet så forestille?
- Hvis *Für Elise* var en scene i en film, hvad ville der så ske lige dér?

LEKTION 2

2.2 LYT TIL MUSIKKEN & SKRIV din egen handling til Mozarts 29. Symfoni, 1. sats
Beethoven levede i en tid, hvor der hverken fandtes computer, film eller TV. Derfor brugte publikum musikken til at skabe deres egne film eller historier inde i hovedet, når de sad og lyttede til en koncert.

**Danmarks
Underholdningsorkester**

Komponister På Spyd – Beethoven

LEKTION 2 FORTSAT

I dag bruges klassisk musik rigtig meget som filmmusik.

LYT til de første 2 minutter af Beethovens Symfoni nr. 1, 1. sats - HUSK at læse spørgsmålene først inden du lytter: <https://www.youtube.com/watch?v=sHHIFfbUibs>

• Lyt til musikken fra starten. Du må gerne høre den flere gange. Du skal være lidt tålmodig. Der sker nemlig et stort skift lige pludselig.

• Hvis du skulle sætte det her musik sammen med en handling i en film, hvad ville din filmscene så handle om?

• Hvilken genre er vi i: historisk drama, kærlighedsfilm, Science fiction, gyser, serie på Ultra etc.?

EFTER LYT SKRIV og lad dig inspirere af Beethovens Symfoni nr.1, 1. sats

- skriv en kort filmscene eller handlingsbeskrivelse. Du må gerne lave replikker. Længde: ca. en halv A4-side

eller

- et digt, det må gerne rime, men du bestemmer selv

LEKTION 3, EXTRA!

2.3 LYT & SAMMENLIGN – Beethoven vs. Haydn

Haydn var Beethovens lærer og Beethoven skrev i starten meget sin musik ligesom Haydn. Men så begyndte det at blive for kedeligt – Beethoven ville have, der skulle ske noget nyt. Derfor begyndte han for alvor at bruge sine egne følelser – i stedet for bare at skrive efter en slags musik-formel. Og det blev meget tydeligt i Beethovens 3. symfoni. Men hvordan lyder det i dine ører? Kan man overhovedet høre forskel på de to?

LYT til de to symfonier af Haydn og Beethoven og sammenlign dem:

Haydn symfoni nr. 6, 'Morning':

<https://www.youtube.com/watch?v=qwGQELUJnfs>

(dette uddrag fra 0:00 – 1:40)

- Hvordan vil du beskrive Haydns musik?
- Hvilke følelser og stemninger forbinder du med Haydns musik? Hvad kommer du til at tænke på?
- Kan du høre, hvilke instrumenter der er med?

**Danmarks
Underholdningsorkester**

Komponister På Spyd – Beethoven

LEKTION 3 FORTSAT

Beethoven symfoni nr 3, 'Eroica' :

<https://www.youtube.com/watch?v=O7aE0iAaEZo&t=208s>

(dette uddrag fra 0:00 – 3:18)

- Hvordan vil du beskrive Beethovens musik?
- Hvilke følelser og stemninger forbinder du med Beethovens musik? Hvad kommer du til at tænke på?
- Kan du høre, hvilke instrumenter der er med? Er det de samme som hos Haydn?

- Kan du høre forskel på Haydns og Beethovens musik? Kan du beskrive forskellen?
- Hvilket stykke kunne du bedst lide? Hvorfor?

Vi hører gerne fra jer!

Hvis du har lyst til at dele dit film-manuskript eller dit digt på vores hjemmeside og vores sociale medier, så send det til: cs@underholdningsorkester.dk

Du må også meget gerne sende fotos og videoer, men kun hvis du har fået lov af dine forældre. Husk at skrive navn, klasse, by og skole på det, du sender!

Vi modtager også meget gerne ris og ros på samme mail! God fornøjelse i Symfonia-Universet!

Mange hilsner fra Danmarks Underholdningsorkester

**Danmarks
Underholdningsorkester**

Komponister På Spyd – Beethoven